

РОЛЬ СИСТЕМИ ГРЕЙДІВ В ЗАПОБІГАННІ ВИНИКНЕННЯ КОНФЛІКТІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Павленко О.О., к.е.н., доц., Філімонова Н.О., студент

Сумський державний університет (м. Суми, Україна)

Основною причиною виникнення конфліктних ситуацій вважається розподіл та перерозподіл ресурсів, зокрема фінансових, якщо мова йде про нарахування заробітної плати в залежності від долі вкладу кожного працівника в кінцевий результат діяльності. Ефективна оплата праці може не тільки мотивувати найманих працівників, але і оптимізувати витрати роботодавця. Але для застосування такої ефективної матеріальної мотивації необхідно сформувати на підприємстві таку систему, яка б дозволяла визначати, враховувати та оцінювати компетентності та результати роботи окремих працівників на своїх посадах. На сьогодні система грейдів – це найкраща і єдино виправдана система нарахування посадових окладів на основі бально-факторного методу і математичних моделей.

Грейдинг (від англ. grading) – класифікація, сортування, впорядковування. В сучасному розумінні це позиціонування посад, тобто розподіл їх в ієрархічній структурі підприємства відповідно до цінності цієї позиції для підприємства.

Дуже важко знайти такий універсальний метод оплати праці, яка враховувала б інтереси і працедавця, і співробітника. Підприємство завжди намагається платити з урахуванням своїх цілей, але рівно стільки, щоб працівник не йшов, а останній у свою чергу прагне отримувати якомога більше. Саме система грейдів дозволяє розв'язати проблеми, пов'язані з мотивацією та оплатою праці персоналу, та в свою чергу запобігти виникненню конфліктних ситуацій.

Компанії, які впроваджують систему грейдів, мають на меті створити прозору і зрозумілу систему оплати праці, справедливо оцінивши з цього погляду всі посади, що є у штатному розкладі. Оскільки фактично система грейдів — це один із варіантів переходу від ручного управління, коли директор або керівник департаменту ухвалює рішення щодо долі працівників інтуїтивно, до автоматизованої чіткої структури роботи з персоналом.

Система грейдів, вважають фахівці з управління персоналом, є хорошим інструментом для довгострокової мотивації працівників. Одна з головних проблем українських компаній — низька ефективність персоналу. Так, продуктивність працівників вітчизняної фірми щонайменше втричі нижча від працівників польської, вчетверо — грецької і майже ввосьмеро — німецької [1,3].

Введення **системи грейдів** дозволяє:

- зіставити посади між собою, побудувати ієрархічну систему робіт відповідно до навичок та компетентностей працівників;
- визначити питомий внесок кожного робітника та результатів його роботи у діяльність усієї організації;
- зробити систему оплати праці прозорою для співробітників: припиняються розмови про " несправедливість", усі розуміють чому кожен отримує саме

- такий оклад і такий бонус; чітко розуміти співробітників що необхідно робити, які якості, навички і знання мати, щоб отримувати більше;
- спростити для кадрових служб процес адміністрування матеріального стимулювання персоналу;
  - полегшити керівництву компанії процес ухвалення рішення відносно індексації заробітної плати і визначення розмірів винагороди по усіх посадах, наявних в компанії [2].

В основі системи оцінки посад лежить набір параметрів (факторів) праці, за яким ця сама оцінка і виробляється. Кожна компанія визначає важливі для неї фактори, проте можна виділити три основні групи факторів праці:

1. компетентність працівників;
2. фактично прикладені розумові та фізичні зусилля;
3. відповідальності кожного за процес виконання роботи та її результати.

Грейдинговая система, заснована на вимірюванні факторів праці, дозволяє уникнути суб'єктивності у нарахуванні зарплати: кожен співробітник може в будь-який момент отримати чітке пояснення походження своєї заробітної плати. Саме цей фактор є вирішальним в формуванні мотиваційної складової системи грейдів, оскільки розуміння працівниками підходів до диференціювання заробітної плати в залежності від рівнів компетентностей кожного робітника є запорукою зменшення кількості конфліктних ситуацій в колективі.

Таким чином, до переваг системи грейдів можна віднести підвищення ефективності функціонування підприємства, упорядкування дисбалансу заробітної плати, можливість співвідношення середньої заробітної плати будь-якої посади у своїй компанії з середньоринковою, вирішення проблеми нарахування доплат за роботу, можливість усунення істотної неефективності роботи, оскільки виявляє дублювання функцій, невміле керівництво лінійних менеджерів своїми підлеглими.

1. Фалмер Р.М. Енциклопедія сучасного керування / Рене Мілер Фал мер. – К. : Кондор, 1992. – 380 с.

2. Сладкевич В.М. Мотивационный менеджмент / Віктор Миколайович Сладкевич. – К.:МАУП, 2000. – 112 с. – (навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів)

3. АпГрейд зарплати/ Дар'я Черкащина // [Електронний ресурс]. — Режим доступу http://www.management.com.ua/notes/salary_upgrade.html

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 24-26 квітня 2013 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко. — Суми : СумДУ, 2013. — Т.2. — С. 172-174.